

**Vyhodnotenie pripomienok
predložených k oznámeniu a rozsahu hodnotenia strategického dokumentu
„Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020“**

Subjekt	Pripomienka (doslovný prepis i s prípadnými preklepmi)	Spôsob akceptovania/neakceptovania
Pripomienky k oznámeniu o strategickom dokumente		
MIRRI SR, sekcia digitálnej agendy, odbor priamo riadených programov EÚ a digitálnych infraštruktúr (e-mail),	<p>na základe zverejnenia oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“</p> <p>navrhujeme doplniť v dokumente v časti:</p> <p>7. Vzťah k iným strategickým dokumentom</p> <p>Partnerská dohoda SR súvisí najmä s nasledujúcimi strategickými dokumentmi na medzinárodnej a národnej úrovni:</p> <p>Medzinárodná úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> • Program Digitálna Európa (2021-27) • Nástroj na prepájanie Európy (2021-27) <p>Národná úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030</u> • <u>Akčný plán digitálnej transformácie Slovenska na roky 2019-2022</u> <p>Považujeme uvedené dokumenty za relevantne pri príprave Partnerskej dohody.</p>	<p><u>Akceptuje sa.</u></p> <p>Dokumenty sú doplnené v rámci správy o hodnotení.</p>
Združenie domových samospráv (e-mail odoslaný na adresu podatelna@enviro.gov.sk 4. 01. 2021)	VYJADRENIE V PROCESSE SEA K STRATEGICKÉMU DOKUMENTU „PARTNERSKÁ DOHODA SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA ROKY 2021 - 2027“	
	Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §6a ods.2 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a účasť na schvaľovaní územného plánu. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie	<u>Berie sa na vedomie.</u>

	<p>tu: https://goo.gl/AVbAxj : https://goo.gl/V4XopA a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: http://goo.gl/Ikofe7. Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: eia@samospravdomov.org Pre písomný styk použite adresu: Združenie domových samospráv, P.O. BOX 218, 850 00 Bratislava – Petržalka</p>	
	<p>K predstavenému strategickému dokumentu „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027“ máme nasledovné pripomienky, ktorých spracovanie a výsledky žiadame zapracovať do záväznej časti strategického dokumentu:</p>	
	<p>1. Vizualizácia klimatických zmien na Slovensku v čiarovom kóde: vedci analyzovali dáta za roky 1908 až 2018 a výsledky spracovali do tohto grafu; každý pásik predstavuje jeden rok a jeho farba a intenzita udáva charakter tohto roka. Modrý znamená ochladenie a červený znamená oteplenie od dlhodobého priemeru; výraznosť farby zase naznačuje veľkosť tejto odchýlky. (viac info: https://showyourstripes.info/) Obrázok (čiarový kód) Z odborného výskumu think-thanku OBC TransEuropa vyplynulo, že Na Slovensku bola priemerná ročná teplota v období od 2009 do 2018 o 2,51 stupňa Celzia vyššia ako v roku 1960. Z grafického znázornenia je vidno, že práve Slovensko je regiónom, ktoré sa v rámci Európy otepluje najviac a teda je aj najviac Obrázok (mapa Európy) Oteplovanie v Európe od roku 1960. Červenou farbou sú znázornené oblasti, kde sa oteplilo najviac, zelenou najmenej [European Data Journalism] Think-thank OBC TransEuropa vyvracia argument, že oteplovanie sa týka predovšetkým miest, nakoľko oteplovanie je rovnako rýchle v mestách ako na vidieku. Slovensko je typické svojimi lesmi; avšak ani ich existencia nedokáže kompenzovať klimatické zmeny. Zdá sa, že vplyv je presne opačný, že klimatické zmeny ohrozujú lesy oveľa viacej ako sme si doteraz pripúšťali a celospoločenské snahy o ochrany lesov majú ďalekosiahlejšie súvislosti ako sa doteraz predpokladalo a pripúšťalo. Z uvedeného zároveň vyplýva, že aplikácia mitigačných a adaptačných</p>	<p>Predmet požiadavky je súčasťou jedného z 5 hlavných cieľov (cieľ č. 2) stanovených EK pre programové obdobie 2021 – 2027 a oblasti podpory (pozri kapitolu II/3, str. 5 oznámenia). Oblasti podpory tohto hlavného cieľa sú konkretizované v tabuľke na str. 7 a 8 oznámenia.</p>

	<p>opatrení je záležitosťou týkajúca sa skutočne všetkých a je potrebné, aby každý jeden zámer obsahoval výrazné adaptačné a mitigačné opatrenia. Je potrebné tak urobiť aj vo vzťahu záväzkov Slovenska zabezpečiť uhlíkovú neutralitu do roku 2050, čo je aktivita, s ktorou treba začať ihneď.</p> <p>Žiadame preto vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy); na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 do nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie projektu.</p>	
	<p>2. Žiadame dôsledne uplatňovať strategický dokument Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie: v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami 	<p><i>"Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy"</i> je rámcový dokument, a jeho návrhy a opatrenia sa môžu zohľadňovať vždy len primerane charakteru, rozsahu posudzovaného dokumentu a navrhovaných činností. .</p> <p><u>Citované uznesenie vlády SR č. 148/2014 z 26. 3. 2014 je záväzné pre členov vlády.</u> V uznesení vláda SR uložila ministrom životného prostredia v spolupráci s ostatnými ministrami zabezpečiť plnenie stratégie. Vláda SR zároveň odporučila predsedom samosprávnych krajov, predsedovi ZMOS, predsedovi Únie miest a obcí Slovenska podieľať sa na plnení cieľov stratégie a ich premietnutí do regionálnych a lokálnych stratégií.</p>

	<p>oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v príslušnom povodí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav: <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam • Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc: Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran • Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha: Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody • Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok: <ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích 	
--	--	--

	<p>prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi</p>	
	<p>a) Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti odporúčame realizáciu tzv. dažďových záhrad. 9 foto tzv. dažďových záhrad.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>3. Žiadame dôsledne uplatňovať a zapracovať Program odpadového hospodárstva SR do záväznej časti predmetného strategického dokumentu. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou 4. <p>Obrázok kontajnerov na triedený zber odpadov</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>4. Žiadame, aby súčasťou verejných priestorov a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>

	<p>5. Výber stvárnenia a aj konkrétneho autora diela podľa bodu 14 bude predmetom obstarávania resp. súťaže, ktorá má spĺňať minimálne nasledovné charakteristiky: - otvorená súťaž, o ktorej sa dozvie relevantný okruh potenciálnych autorov; - zverejnená na webstránke projektu; - vo výberovej komisii bude zástupca investora, architekt spracúvajúci projektovú dokumentáciu, zástupca mestskej aj miestnej samosprávy, zástupca zainteresovanej verejnosti a predstaviteľ akademickej umeleckej obce; - investor bude rešpektovať výsledok tejto súťaže; - dielo rešpektuje charakter a obsah stavby, priestoru v ktorom sa umiestni ako aj charakter danej lokality.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>6. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Minimálne štandardy vybavenosti obcí, Bratislava 2010 (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standarty-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb).</p>	<p>Predmetom posudzovania nie je územný plán.</p>
	<p>7. Žiadame uviesť v záväznej časti územného plánu dodržiavanie metodiky Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2Zabezpečiť ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.</p>	<p>Predmetom posudzovania nie je územný plán.</p>
	<p>8. Žiadame, aby kritériom hodnotenia projektov bolo aj podrobné rozpracovanie v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami SSC. Žiadame doplniť dopravnú – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010, Metodika dopravnú-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepčných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky).</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>

	<p>9. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>10. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa pozemné komunikácie budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej a cestnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravy a vzhľadom na ochranu životného prostredia. Navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, technických predpisov a objektívne zistených výsledkov výskumu a vývoja v cestnej infraštruktúre. Na zabezpečenie uvedených úloh ministerstvo v súlade s metodickým pokynom MP 38/2016 schvaľuje a vydáva technické predpisy rezortu, ktoré usmerňujú prácu investorov, projektantov a zhotoviteľov v rôznych oblastiach (činnostiach) cestnej infraštruktúry. Technické predpisy rezortu sú zverejňované v plnotextovom znení na webovom sídle Slovenskej správy ciest - www.ssc.sk/sk/Technicke-predpisy-rezortu.ssc. Žiadame rešpektovať Technicko-kvalitatívne podmienky MDVRR SR, časť 9 – Kryty chodníkov a iných plôch z dlažby, Technické podmienky projektovania odvodňovacích zariadení na cestných komunikáciách ako aj ostatné spomínané technické predpisy v plnom rozsahu.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>11. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státi ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území, vid' informačný materiál Národnej recyklačnej agentúry SR www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf. Tieto materiály spĺňajú technické predpisy definované v predchádzajúcom bode týchto pripomienok. 8 foto dláždenia chodníkov.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>

	12. Žiadame spracovať Dokument starostlivosti o dreviny a Dokument miestneho územného systému ekologickej stability podľa 69 ods.1 písm.g zákona OPK č.543/2002 Z.z. a ich zapracovanie ako súčasť záväznej časti predmetného strategického dokumentu.	Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.
	13. Žiadame dôsledne dodržiavať zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.	Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom
	V rámci projektov obnovy biodiverzity žiadame zahrnúť ďalšie opatrenie:	
	14. Obnova lesov a to tak že dokument by mal riešiť záväzné vytváranie nových plôch lesov – parkov – na všetkých plochách, ktoré „ležia ladom“ a to v krátkom horizonte – najviac päť rokov. Máme na mysli neobhospodávané pasienky a ornú pôdu, nezastavané plochy v priemyselných areáloch, nezastavané voľné plochy v sídlach, nevyužívané plochy v okolí vodných plôch a riek.	Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.
	15. Na poľnohospodárskej pôde realizovať vetrolamy v podobe vrátenie stromovej vegetácie a zmenšenie – delenie – nimi veľkých plôch poľnohospodárskej pôdy.	Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.
	Vo vzťahu občianskej angažovanosti a participácie uvádzame k Partnerskej dohode nasledovné:	
	16. Vo všeobecnom popise projektu sa uvádza, že „Návrh PD SR sa vypracováva za účasti partnerov z oblasti verejnej správy; z hospodárskej a sociálnej oblasti; a subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, vrátane partnerov z oblasti životného prostredia, mimovládnych organizácií a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie.“ Uvedené konštatovanie je však postupom ústredných orgánov verejnej správy v realite popierané a princíp zastúpenia občianskej spoločnosti je v skutočnej aplikačnej praxi značne obmedzený a niektorí vládni predstavitelia testujú citlivosť občianskej spoločnosti ako aj európskych a slovenských inštitúcií na útoky voči občianskej spoločnosti.	Návrh PD SR sa vypracováva za účasti partnerov, ktorými sú: <ul style="list-style-type: none"> • regionálne, miestne mestské a ostatné orgány verejnej správy; • partneri z hospodárskej a sociálnej oblasti; • príslušné subjekty, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť ako sú partneri z oblasti životného prostredia, <u>mimovládnych organizácií</u> a subjektov zodpovedných za podporu rovnosti a nediskriminácie; • výskumné organizácie a univerzity <p>Online konzultácie, vo veci navrhovaných priorít PD SR, ktorú zorganizoval v októbri 2020 Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej</p>

		spoločnosti v spolupráci s MIRRI SR a Komorou mimovládnych organizácií sa zúčastnilo 78 zástupcov mimovládnych organizácií a nezávislých odborníkov na občiansku spoločnosť. Záznamy z konzultácií s vyhodnotením pripomienok boli distribuované zúčastneným mimovládnym organizáciám.
	Urobil tak minister hospodárstva SR svojimi mediálnymi výstupmi, konkrétne videom (https://fb.watch/2OLbe2Xd5H/) v ktorom uvádza „Sú medzi námi rôzni vtáci, ktorí si dávajú v rámci nejakého eko neviem čo rôzne podmienky typu fontánka na streche, trávnik na balkóne a týmto zdržujú stavby a doslova vydierajú stavebníkov. Je toto váš prípad? Prosím vás pekne, napíšte mi na adresu vtaci@mhsr.sk . Zozbierame podnety, pozrieme sa, čo má trestnoprávnú relevanciu a budeme konať. Tak, aby vy ste mohli rýchlejšie stavať.“	Požiadavka nesúvisí s posudzovaným dokumentom.
	Vyjadrenia ministra hospodárstva korelujú s tvrdeniami, ktorými sa vo svojej analýze zaoberá aj VIA IURIS vo svojom dokumente „Analýza vybraných aspektov fungovania a výkonu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie“ (https://viaiuris.sk/obcan/obcan-analyzy/analyza-vybranych-aspektov-fungovania-a-vykonu-statnej-spravy-starostlivosti-o-zivotne-prostredie/): <i>V praxi sa možno stretnúť s výhradami zo strany správnych orgánov alebo navrhovateľov (investorov), že niektorí členovia verejnosti (napr. niektoré mimovládne organizácie) zneužívajú svoje právo účasti na procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a v následnom správnom konaní o povolení navrhovanej činnosti. Podľa názoru niektorých správnych orgánov sa údajne vyskytli aj prípady, v ktorých existovalo podozrenie, že niektorým členom dotknutej verejnosti (mimovládnej organizácii), nešlo v skutočnosti o ochranu životného prostredia ani o zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ale iba o oddialenie právoplatnosti rozhodnutia o povolení činnosti alebo o vyvíjanie nátlaku na navrhovateľov (investorov) za účelom získať od nich majetkový profit. Situácie, v ktorých podľa nich prichádza k zneužívaniu práva, popisujú nasledovne:</i>	Informácia sa berie na vedomie.

- *do konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. môže mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia veľmi jednoducho vstúpiť ako „dotknutá verejnosť“ podaním odôvodneného písomného stanoviska a stať sa tak účastníkom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. ako aj následného povoľovacieho konania o povolení navrhovanej činnosti,*
- *mimovládna organizácia môže do konania vstúpiť aj tak, že podá odvolanie proti rozhodnutiu vydanému podľa zákona č. 24/2006 Z. z., a to aj v prípade, ak nebola účastníkom prvostupňového konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.,*
- *mimovládna organizácia môže do konania vstúpiť aj až v povoľovacom konaní podľa stavebného zákona, a to vtedy, ak podá odvolanie proti územnému rozhodnutiu o umiestnení stavby, územnému rozhodnutiu o využití územia, stavebnému povoleniu a kolaudačnému rozhodnutiu, ktorému predchádzalo zisťovacie konanie alebo konanie o vydaní záverečného stanoviska podľa zákona č. 24/2006 Z. z., ak namieta nesúlad povolenia podľa stavebného zákona s obsahom rozhodnutia v zisťovacom konaní, s obsahom záverečného stanoviska alebo s obsahom rozhodnutia vydaného v konaní o podnete podľa zákona č. 24/2006 Z. z.,*
- *veľa projektov, ktoré sú financované z prostriedkov Európskej únie, vyžadujú na ich realizáciu posúdenie v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.,*
- *projekty financované z prostriedkov Európskej únie musia byť uskutočnené v stanovenom termíne, inak nie je možné finančné prostriedky EÚ čerpať,*
- *akékoľvek predlžovanie povoľovacích procesov tak môže mať priamy vplyv na možnosť čerpať finančné prostriedky EÚ a realizovať projekt,*
- *za týchto okolností býva podávané v rámci procesu EIA (podľa § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z.) stanovisko, ktoré obsahuje veľa rôznych bodov a požiadaviek,*
- *toto stanovisko v rovnakom resp. v obdobnom znení je podané takmer ku každému projektu, ktorý podlieha povinnému posudzovaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z., a to na celom území Slovenska,*
- *stáva sa, že zo znenia stanoviska je zjavné, že autor stanoviska zámer predložený do procesu EIA neštudoval a niektoré pripomienky obsiahnuté v stanovisku sú po posúdení ich obsahu vo vzťahu k zámeru nezmyselné, ▪*

	<p>v prípade, ak mimovládna organizácia stanovisko z nejakých príčin nestihne podať, využíva možnosť podať odvolanie podľa § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z., napriek neúčasti v prvostupňovom konaní, ▪ podaním stanoviska sa mimovládna organizácia stáva dotknutou verejnosťou a stáva sa tak účastníkom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. ako aj následných konaní o povolení navrhovanej činnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • využitím svojich procesných práv (podávaním odvolaní) môže mimovládna organizácia predĺžiť celý povoľovací proces počínajúc od procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie až po vydanie povolenia činnosti rádovo o niekoľko mesiacov, v niektorých prípadoch aj o viac ako rok. 	
	<p>Na základe podrobnej analýzy VIA IURIS došiel k záveru:</p>	
	<p>Pri zvažovaní možnosti aplikovať princíp zákazu zneužitia práva treba zohľadniť, že mimovládne organizácie podporujúce ochranu životného prostredia sú považované za legitímneho aktéra zúčastňujúceho sa na ochrane životného prostredia v procesoch environmentálneho rozhodovania, a to ako medzinárodným právom (Aarhuským dohovorom a smernicou o EIA), tak aj judikatúrou európskych a vnútroštátnych vrcholných súdov, a že účelom právnej úpravy zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je okrem iného aj implementácia požiadavky Aarhuského dohovoru a smernice o EIA tak, aby dotknutá (zainteresovaná) verejnosť mala „široký prístup k spravodlivosti“ (čl. 9 ods. 2 Aarhuského dohovoru).</p>	<p>Návrh PD SR sa pripravuje v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi na európskej i národnej úrovni.</p> <p>Závery analýzy mimovládnej organizácie VIA IURIS nie sú záväzným právnym predpisom.</p>
	<p>Dôvodom na konštatovanie, že účelom podaní nie je ochrana životného prostredia (a dôvodom na aplikáciu princípu zákazu zneužitia práva) by teda nemalo byť ani množstvo podaní podaných tým istým subjektom, ani teritoriálna vzdialenosť miesta navrhovanej činnosti od sídla alebo bydliska tohto subjektu.⁷⁹ Iba zo samotných týchto okolností totiž nie je možné vyvodiť, že účelom podaní nie je ochrana životného prostredia. Dôvodom na aplikáciu princípu zákazu zneužitia práva by mohol byť taký obsah týchto podaní, z ktorého by bolo možné s istotou vyvodiť, že účelom podania nie je ochrana životného prostredia alebo zmiernenie negatívnych vplyvov na životné prostredie.</p>	
	<p>Čo sa týka situácie, kedy by konkrétny člen dotknutej verejnosti podával k rôznym a odlišným navrhovaným činnostiam vždy rovnaké pripomienky</p>	

	<i>(požadujúce napr. vybudovanie parčíka, plochy zelene alebo tzv. zelenej strechy), ani podávanie takýchto rovnakých pripomienok nemožno podľa nášho názoru apriori považovať za zneužitie práva.</i>	
	<i>Dotknutá verejnosť má podľa nášho názoru legitímne právo presadzovať svoj názor na ochranu životného prostredia aj podávaním rovnakých pripomienok ku každej navrhovanej činnosti – za predpokladu, že tieto pripomienky sa týkajú navrhovanej činnosti alebo jej vplyvov na životné prostredie a že tieto pripomienky smerujú k ochrane životného prostredia alebo k zmierneniu negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.</i>	
	<i>Napríklad v prípade mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa ochranou určitej špecifickej zložky životného prostredia (napríklad ochranou zelene, určitých konkrétnych živočíchov, ovzdušia, ochranou vôd alebo lesov) už zo samotnej ich špecializácie vyplýva, že v správnych konaniach budú chrániť špecifické a konkrétne záujmy. A teda aj ich podania podávané v rámci týchto správnych konaní logicky budú navzájom podobné resp. časti týchto podaní môžu byť rovnaké.</i>	
	<i>Ak by bola daná správnyemu orgánu právomoc aplikovať vo vzťahu k takýmto „rovnakým“ pripomienkam inštitút zákazu zneužitia práva len z dôvodu opakovania pripomienok, bolo by to v rozpore s požiadavkou, že aplikácia zákazu zneužitia práva musí byť ultima ratio. Išlo by zároveň podľa nášho názoru o neprípustné rozhodnutie zákonodarca, že dotknutá verejnosť nemôže chrániť vo viacerých konaniach rovnaké záujmy (napr. záujmy ochrany zelene) a za tým účelom podávať rovnako znejúce pripomienky - zákonodarca by si tým neodôvodnene prisvojil právo rozhodnúť, že podávanie rovnako znejúcich pripomienok v jednotlivých správnych konaniach nemá pre ochranu životného prostredia žiadny význam.</i>	
	<i>Aplikácia princípu zákazu zneužitia práva správnym orgánom v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. alebo v následnom povoloťacom konaní má byť ultima ratio, teda krajným a mimoriadnym riešením.</i>	
	<i>Podľa nášho názoru tak neexistuje objektívny dôvod pre vylúčenie verejnosti z participácie a annaje potrebné, aby sa našiel vhodný model, ktorý uvedené nedostatky napraví. Súčasne sa s prispáním ministra hospodárstva otvorila spoločenská diskusia o práve podnikateľov a práve</i>	<i>V prípade prípravy a posudzovania návrhu PD SR verejnosť nebola vylúčená z participácie.</i>

	verejnosti; túto je potrebné premietnuť aj v predmetnom SEA konaní a využiť na celospoločenskú diskusiu ako takú. Predmetom posudzovania procesom EIA totiž určite budú aj konkrétne projekty spadajúce po pod Partnerskú dohodu a teda v záujme efektívneho priebehu je potrebné tieto otázky vyriešiť už teraz.	
	Analýza VIA IURIS súčasne popísala aj praktiky zneužívania práva zo strany navrhovateľov a to ako súkromných podnikateľov, tak aj verejných korporácií pri presadzovaní zámerov tak, že nbeuvádzajú úplne informácie, či posudzujú čiastkové a parciálne vplyvy tzv. salámovou metódou. Z uvedeného je zrejmé, že zneužívanie práva sa týka aj navrhovateľov a aj verejného sektora. ZDS SA domnieva, že len partnerskou verejnou participáciou a odbornou diskusiou sa dá oddeliť „zrno od pliev“ a súčasne zabezpečiť vysoká ochrana životného prostredia.	<u>Berie sa na vedomie.</u>
	<p>ZDS preto žiada, aby súčasťou rozhodnutia o strategickom dokumente „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“ boli aj záväzné opatrenia, ktoré</p> <p>I. zabezpečia riadenú celospoločenskú diskusiu o občianskej spoločnosti, význame a činnosti ekologických spolkov a výsledkov ich činnosti, pričom ZDS bude jedným z legitímnych predstaviteľov tejto spoločenskej diskusie</p> <p>II.nastavia mechanizmy aktívnej a úzkej participácie na riadení ale aj kontrole a osvete v súvislosti s implementáciou Partnerskej dohody SR, pričom ZDS má záujem byť jedným z takýchto spolkov, ktoré budú na takýchto procesoch participovať</p>	Z požiadavky nie jasné v akom rozhodnutí má byť uvedené požiadavka ZDS a z akých všeobecne záväzných právnych predpisov to vyplýva. Práca s verejnosťou v prípade prípravy a posudzovania vplyvov na životné prostredie sa realizuje podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov. (Pozri kapitolu 2/6.1.1. a 2/6.1.2)
	<p>Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle §7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. sa rozhodlo o posudzovaní strategického dokumentu „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027“ podľa tohto zákona; v takomto prípade žiadame naše pripomienky v podmienkach záverečného stanoviska akceptovať. V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie jednotlivé bodov nášho vyjadrenia do záväznej časti strategického dokumentu a</p>	PD SR je strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý podľa § 4 zákona o posudzovaní podlieha povinnému hodnoteniu a nie zisťovaciemu konaniu podľa § 7. V tomto prípade sa o posudzovaní nerozhoduje v zisťovacom konaní, ale jeho posudzovanie sa v plnom rozsahu vykonáva podľa platných predpisov.

	toto zapracovanie určiť ako podmienku vydaného rozhodnutia.	
	Toto vyjadrenie v kópii zasielame Zastúpeniu Európskej komisie na Slovensku, aby sa ním Európska komisia zaoberala v rámci hodnotenia pripravenosti Slovenskej republiky pri čerpaní finančných prostriedkov z balíka obnovy a ostatných eurofondov.	<u>Berie sa na vedomie.</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk. 	<p>Vyjadrenie ZDS a jeho vyhodnotenie je súčasťou prílohovej časti správy o hodnotení.</p> <p>Posudzovania PD SR strategického dokumentu s celoštátnym dosahom sa nevykonáva podľa zákona o správnom konaní.</p>
Stanoviská k rozsahu hodnotenia		
<p>Združenie domových samospráv (EIA/SEA) eia@samospravydomov.org <i>(e-mail odoslaný na adresu podatelna@enviro.gov.sk 4. 01. 2021)</i></p>	<p><u>Pripomienky k rozsahu hodnotenia podľa §8 ods.8 zákona EIA</u></p> <p>Na stránke enviroportal je ako príslušný orgán uvedené MŽP SR, rozsah hodnotenia je však na hlavičkovom dokumente MIRRI SR; žiadame teda zjednotiť a ujasniť, kto je príslušným úradom strategického posudzovania a kto navrhovateľom.</p>	<p><u>MŽP SR</u> je príslušným orgánom podľa § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. – to platí i pre posudzovania PD SR.</p> <p><u>MIRRI SR</u> je rezortným orgánom podľa § 3 písm. l) a zároveň obstarávateľom podľa § 3 písm. o) zákona č. 24/2006 Z. z.</p> <p>Posudzovanie strategických dokumentov s celoštátnym dosahom sa vykonáva podľa § 17 zákona č. 24/2006 Z. z.</p> <p><i>Príslušným orgánom v prípade posudzovania vplyvov PD SR je <u>MŽP SR</u>.</i></p> <p>Rozsah hodnotenia podľa § 17 ods. 5 určuje rezortný orgán, ktorým je v tomto prípade <u>MIRRI SR</u>.</p> <p><u>Z uvedeného vyplýva, že údaje uvedené na stránke enviroportal a „hlavička“ rozsahu hodnotenia sú správne a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti posudzovania vplyvov.</u></p>

	<p>Do rozsahu hodnotenia navrhujeme doplniť bod v nasledovnom znení: 2.1.4 MIRRI SR predloží MŽP SR návrh participatívneho manažmentu s verejnosťou pre projekty financované v rámci Partnerskej dohody SR na roky 2021-2027.</p>	<p>Práca s verejnosťou v SR pri posudzovaní strategických dokumentov i navrhovaných činností sa realizuje podľa príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Verejnosť v najširšom slova zmysle, nie len verejnosť dotknutá má podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov nadštandardný prístup k informáciám i k právu vo veci posudzovania a povoľovania strategických dokumentov i navrhovaných činností, a preto nie je dôvod vypracovávať osobitné návrhy účasti verejnosti v prípade posudzovania PD SR.</p>
	<p>Nakoľko ústredné orgány štátnej správy signalizovali náročnosť občianskej participácie na zvládnutie, je potrebné sa práve touto otázkou dostatočne zaoberať, aby následne nebol nikto prekvapený, že verejnosť má na participácii záujem a potom nebola verejnosť cieľom útokov politikov že len zdržiava a robí problémy, ako je tomu dnes u niektorých reprezentantov občianskej spoločnosti. Verejnosť nezdržiava, verejnosť chce len čo jej patrí. Je na politikoch, aby nastavili systém tak, aby bol efektívny, transparentný a zabezpečil participáciu verejnosti ale zároveň verejnosť pred takýmito útokmi chránil.</p>	<p>Požiadavka nesúvisí s posudzovaným strategickým dokumentom.</p>
	<p>S pozdravom Združenie domových samospráv Marcel Slávik, predseda sídlo: Rovniankova 14 P.O.BOX 218 851 02 Bratislava office: Námestie SNP 13/B 841 01 Bratislava +421 907 901 676 www.samospravymovov.org www.climaterealityproject.com</p> 	

